

2024-08-16 Nr. NV-2180

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-24-1048(2); TAIS-24-13153	DĖL TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ ĮSTATYMO 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-3494		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2024-08-07	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2024-08-13	☐ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narys E. Sabutis siūlo nustatyti, kad šeimai, auginančiai du ar daugiau vaikų su negalia, kuriems nustatytas pirmo ar antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis (specialusis nuolatinės slaugos poreikis) turi teisę gauti antrą lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją.

Šiuo metu Įstatyme numatyta, kad lengvojo automobilio įsigijimo ir (ar) techninio pritaikymo išlaidų kompensacija (toliau – kompensacija)¹ gali gauti šeima, auginanti vieną vaiką su negalia. Toks teisinis neapibrėžtumas galimai apriboja šeimų, atitinkančių nustatytus kriterijus, teisę kreiptis ir gauti kompensaciją už kiekvieną vaiką su negalia, taip neužtikrinant kiekvieno vaiko su negalia individualių poreikių tenkinimo.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vyriausybės išvados projekte siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui, tačiau pasiūlyti jį tobulinti, nes Įstatymo projekte pateiktas pasiūlymas įtvirtinti teisę šeimai gauti antrą kompensaciją nepadės pasiekti Įstatymo projekto tikslo, t.y. šeimos, auginančios tris ir daugiau vaikų su negalia, negalės gauti trečios ir daugiau kompensacijų. Atsižvelgiant į tai, siūloma Įstatymo projektą patikslinti, jame aiškiai nurodant, kad šeima turi teisę gauti kompensaciją už kiekvieną vaiką su negalią (siūlomos Įstatymo projekto nuostatos pateikiamos projekte).

Papildomų valstybės biudžeto lėšų, jei bus pritarta siūlomam teisiniam reguliavimui, nereikės (kompensacija šeimai išmokama vieną kartą per 72 mėn., per kalendorinius metus dėl kompensacijos skyrimo kreipiasi ne daugiau kaip 3 šeimos, auginančios du ar daugiau vaikų su negalia).

Projekte formuluojama Vyriausybės pozicija iš esmės laikytina teisinga ir argumentuota. Sprendžiamą problemą rengėjai pagrindžia Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo suformuota praktika², informacija apie Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigai praktikoje kylančius neaiškumus dėl Įstatymo nuostatų taikymo bei siekiu užtikrinti, kad teisinis reguliavimas būtų suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas be pastabų suderintas su Teisingumo ministerija. Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba pastabų per nustatytą terminą nepateikė.

Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2024-08-08 išvadoje Nr. NV-2116 ir Socialinės politikos grupės 2024-08-08 pažymoje Nr. NV-2117 pateiktas pastabas (suderinta darbo tvarka).

¹ Asmenys, kuriems nustatytas kompensacijos poreikis ir kurie turi vairuotojo pažymėjimu patvirtintą teisę vairuoti lengvąjį automobilį, turi teisę vieną kartą per 72 mėn. gauti 64 BSI (3520 Eur, kai BSI – 55 Eur) dydžio lengvojo automobilio išlaidų kompensaciją ir (ar) 128 BSI (7040 Eur, kai BSI 55 Eur) dydžio automobilio techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją. Teisę į kompensaciją turi ir šeimos, auginančios vaiką su negalia, kuriam nustatytas I ar II lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos (spec. nuolatinės slaugos) poreikis.

² Lietuvos vyriausiojo administracinio teismas, nagrinėdamas bylą ir vertindamas analogiškas iki 2023-12-31 galiojusio Tikslinių kompensacijų įstatymo nuostatas, 202-04-12 sprendime administracinėje byloje Nr. Ea-188-1188/2023, yra konstatavęs, kad sistemškai įvertinus Transporto lengvatų ir Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme įtvirtintą teisinį reglamentavimą, nėra teisinių argumentų teigti, jog įstatymų leidėjas Transporto lengvatų įstatymo 7 str. 3 d. aiškiai išreiškė valią, jog lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacija yra skiriama šeimai, neatsižvelgiant į joje auginančių neįgaliųjų vaikų skaičių. Aiškinant priešingai, susidarytų teisinė situacija, kai būtų pažeisti Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme įtvirtinti skirtingų poreikių tenkinimo, lygių galimybių principai, būtų paneigtas finansinės pagalbos priemonės tikslingumas, apribota asmens teisės į paramą apimtys.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

PAŽYMA PARENGĖ	Daiva Buivydaitytė-Garbštienė
	Socialinės politikos grupė , vyresnioji patarėja